



# Bijeenkomst Aardgasvrij Eiland

Presentatie en verslag  
19 juni 2023



Aardgasvrij Eiland  
Natuurlijk warm

# Programma

- Welkom
- Introductie met de wethouder
- **Aardgasvrij Eiland: hoe en wat dan?**
  1. Elektrisch koken
  2. Natuurvriendelijk isoleren
  3. Duurzaam verwarmen
- Afsluiting en vervolg

\* Data in dit verslag zijn na de bijeenkomst aangepast op basis van de verwachte start van de regeling. Hierover neemt het college van B&W in augustus een definitief besluit.

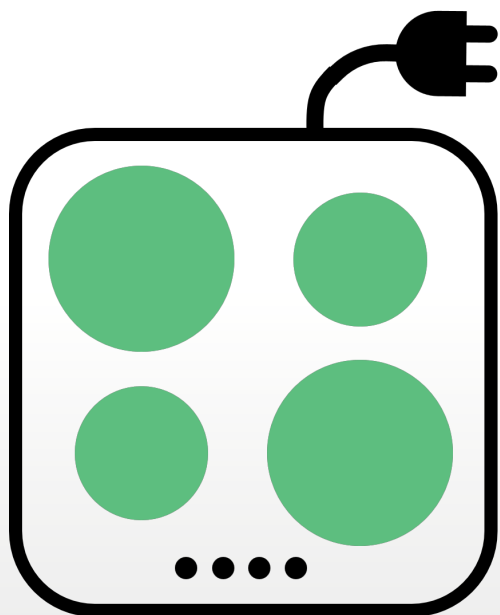


# Samen op weg naar een aardgasvrij eiland

“Een reis begint altijd met een eerste stap.”

Ilja Zonneveld  
wethouder

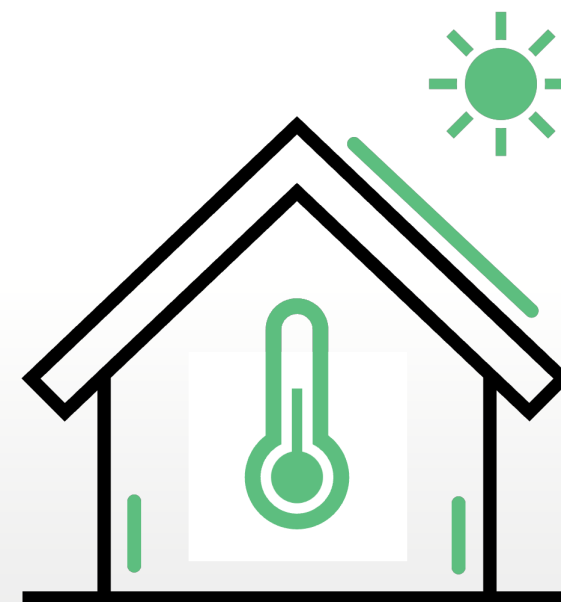




**elektrisch  
koken**



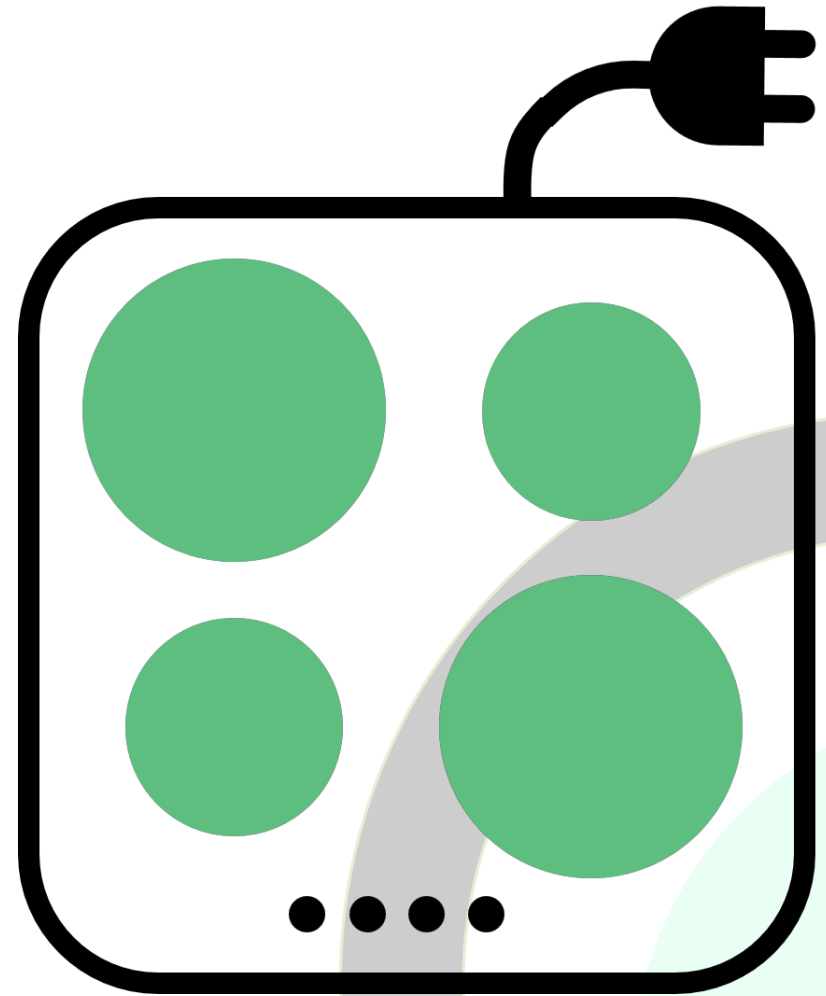
**natuurvriendelijk  
isoleren**



**duurzaam  
verwarmen**

# Elektrisch koken

- Gaskooktoestel vervangen
- Elektrische aansluiting maken
- Meterkast aanpassen
  
- Subsidie: maximaal € 500
- Tot 1 december\* 25 woningen
- Huur- en koopwoningen
- Huur: aanpassing meterkast door WoonFriesland



# Elektrisch koken - Vragen en antwoorden (1)

## **1. Is de regeling ook met terugwerkende kracht aan te vragen?**

Ja. We beginnen met een testronde voor 25 woningen. De ingangsdatum weten we nog niet. Maar de vergoeding is met terugwerkende kracht vanaf 23 mei\* aan te vragen. Dit is de datum waarop de gemeenteraad akkoord is gegaan met de aanpak voor Aardgasvrij Eiland. Na de testronde komt een volgende ronde waar meer eilanders aan mee kunnen doen.

## **2. Was het niet beter eerst het stroomnet aan te pakken en dan met deze regeling te beginnen?**

Netbeheerder Liander pakt het stroomnet volgend jaar aan. We hebben de planning met hen afgestemd.

## **3. Is elektrisch koken voor het hele eiland of alleen voor Nieuw-Dokkum?**

De vergoedingen (subsidies) voor elektrisch koken en natuurvriendelijk isoleren komen beschikbaar voor het hele eiland. Alleen het onderdeel duurzaam verwarmen beperkt zich tot de buurt Nieuw-Dokkum.

## Elektrisch koken - Vragen en antwoorden (2)

**4. Pakt WoonFriesland echt alles tot aan de stekker op? Er moet in huis nog best veel gebeuren om elektrisch te koken.**

Ja, WoonFriesland zorgt dat de huurwoningen klaar zijn om elektrisch te koken. Van de meterkast tot aan de stekker.

**5. Krijg ik van WoonFriesland een krachtstroom aansluiting of een 2-fasen aansluiting?**

Dat zal waarschijnlijk een 2-fasen aansluiting zijn

**6. Betaal ik bij Liander meer vastrecht als ik een 3-fasen aansluiting neem?**

Nee, de bedragen voor vastrecht zijn hetzelfde.

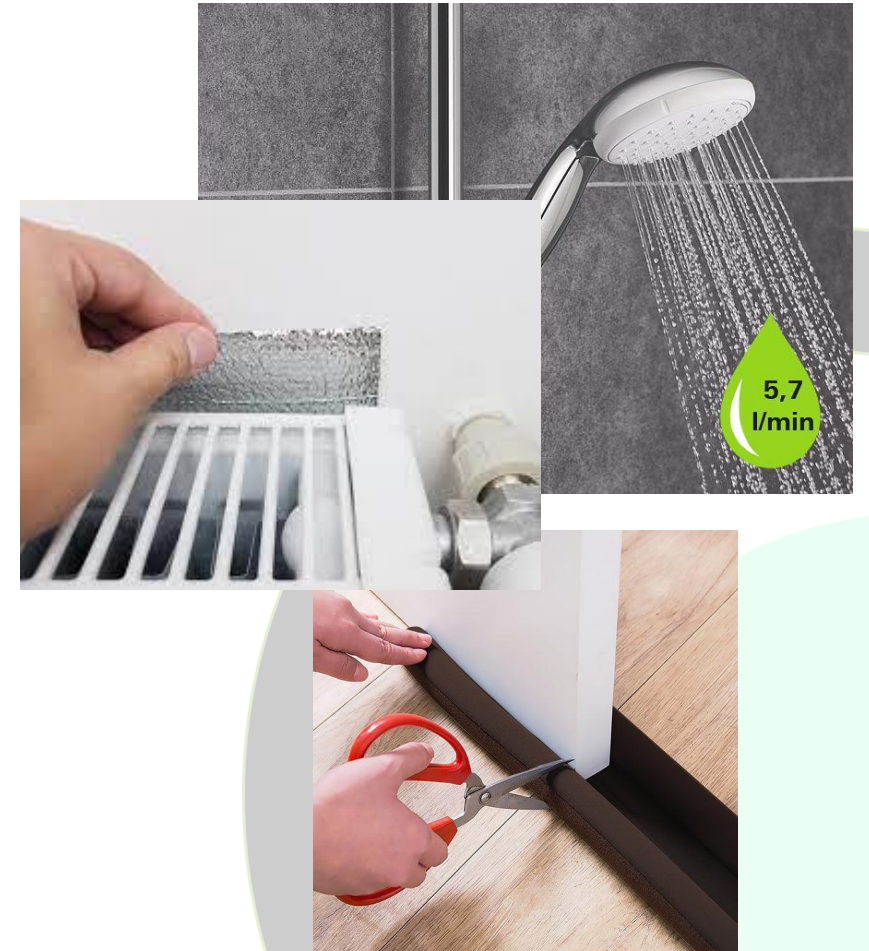
**7. Is het potje voor de subsidie ook een keer leeg? Moet ik er heel snel bij zijn?**

In feite is de subsidiepot wel een keer leeg, maar dit is niet dusdanig snel dat mensen in de wachtrij moeten staan. Het uitgangspunt is dat iedereen die mee wil doen, mee kan doen. We hebben nu rekening gehouden met 330 woningen.

# Natuurvriendelijk isoleren | kleine maatregelen



- € 100 aan kleine spullen zoals:
  - Tochtband
  - Brievenbusborstel
  - Radiatorfolie
  - Waterbesparende douchekop
- Gratis afhalen, hulp beschikbaar





# Natuurvriendelijk isoleren | wat-is-wijs-advies

- Gratis wat-is-wijs-advies t.w.v. € 400
- Tot 1 december\* 50 koopwoningen



# Natuurvriendelijk isoleren | koopwoningen

- Dak-, zolder- of vlieringisolatie
- Gevel- of muurisolatie
- Spouwmuurisolatie
- Glas-, kozijnpaneel- of deurisolatie
- Vloer- of bodemisolatie
- Natuurvriendelijk maatregelen
  
- Extra vergoeding (subsidie): € 1.000
- Tot 1 december\* 25 koopwoningen



# Natuurvriendelijk isoleren | isolatiemateriaal

- Alleen subsidie voor natuurvriendelijke isolatiematerialen
- Milieuklasse 1, 2 en 3 (NIBE)

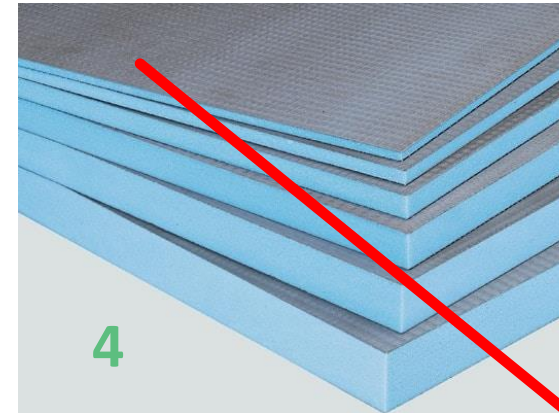


3 = aanvaardbare

2 = goede



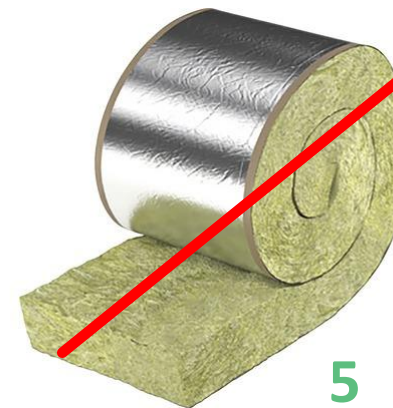
1 = beste



4



4



5



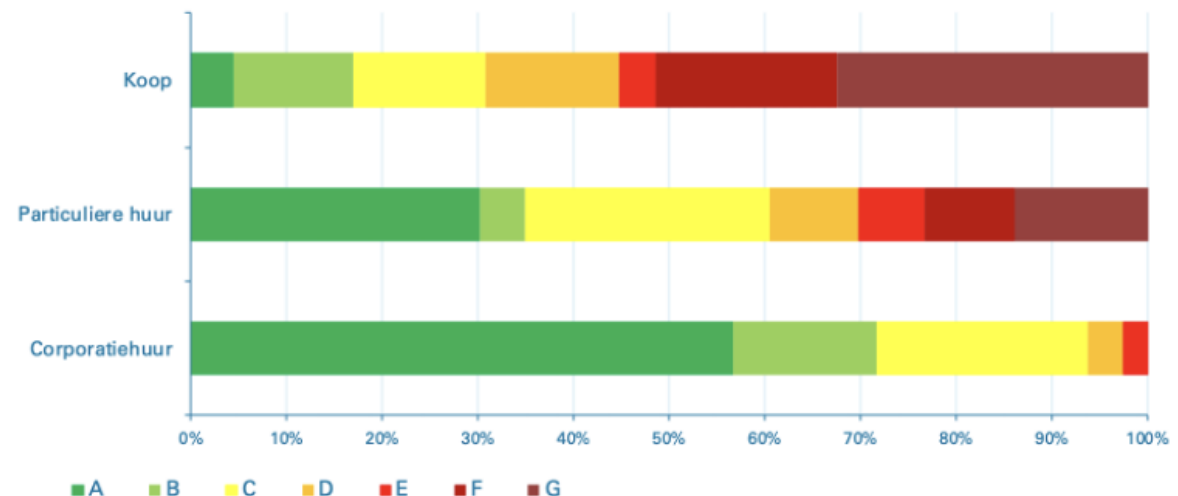
7

# Natuurvriendelijk isoleren | huurwoningen WoonFriesland

- Minimaal label C in 2025
- Richtlijn minimaal label B in 2030
- Versnelling nodig indien Nieuw-Dokkum in 2027 aardgasvrij is

## Corporatievoorraad meest duurzaam, grootste opgave in koopsegment

Woningvoorraad naar energielabels\*



Bron: gemeente Schiermonnikoog, 2023. \*Voor woningen waarvan energielabel niet bekend is (circa 60%), is energielabel berekend aan de hand van bouwjaar en woningtype

# Natuurvriendelijk Isoleren - Vragen en antwoorden (1)

## **1. Wordt er in het Wat-is-wijs-Advies ook gekeken naar of het mogelijk is om met een warmtepomp of warmtenet te verduurzamen?**

In feite is dit voor iedereen mogelijk, de vraag is alleen voor welke prijs. Iemand die nog alles moet isoleren zal duurder uit zijn dan iemand die alleen nog een aantal ruiten moet vervangen. Een groot aantal woningen in Nieuw-Dokkum zijn naoorlogse woningen die zonder isolatie zijn gebouwd en beschikken daarom over grote radiatoren. Het algemene beeld is dat de woningen in Nieuw-Dokkum goed geïsoleerd kunnen worden waardoor de kosten voor verwarming lager worden. Aan de hand van persoonlijk advies zal moeten blijken wat de nodige ingrepen zijn voor een woning.

## **2. Mag ik ook zelf gaan isoleren?**

Dat mag zeker, hier is ook een vergoeding (subsidie) voor. Het kan tegenwoordig best een uitdaging zijn om een aannemer te vinden, doe-het-zelven is daarom juist goed voor de uitvoerbaarheid van het project. Bewoners die het niet zien zitten om zelf te gaan klussen kunnen uiteraard gewoon een aannemer inhuren.

# Natuurvriendelijk Isoleren - Vragen en antwoorden (2)

## **3. Geldt deze regeling alleen voor de permanent bewoonde woningen?**

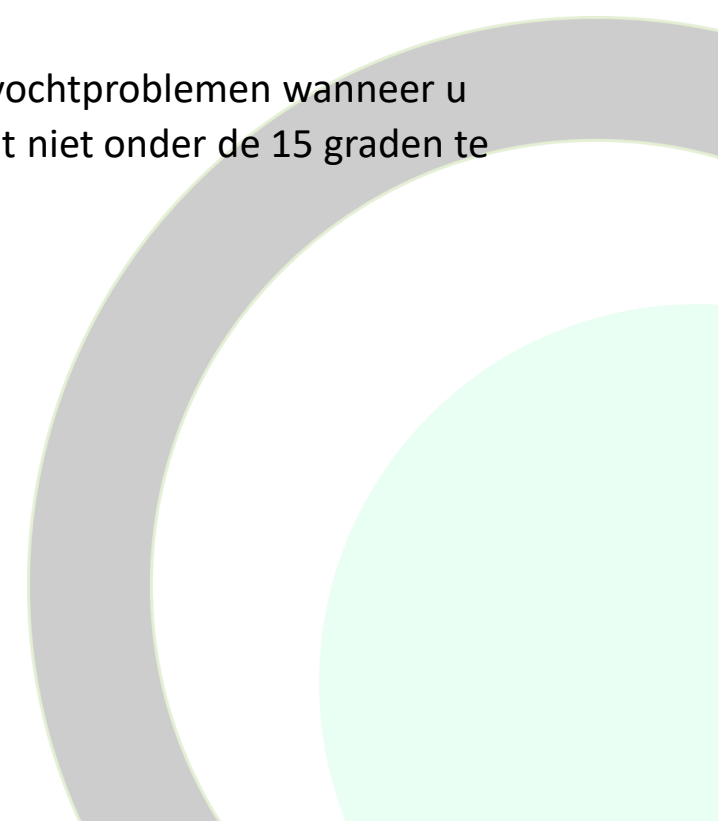
Ja. Vergoeding (subsidie) komt er alleen voor bewoners-huurders en bewoners-eigenaren.

## **4. Heb ik na het isoleren niet meer kans op vochtproblemen?**

Een goed geïsoleerde woning zal u meer wooncomfort opleveren. Wel bestaat er het risico op vochtproblemen wanneer u niet voldoende ventileert. Daarnaast is het advies om in de winterperiode de kamerthermostaat niet onder de 15 graden te zetten.

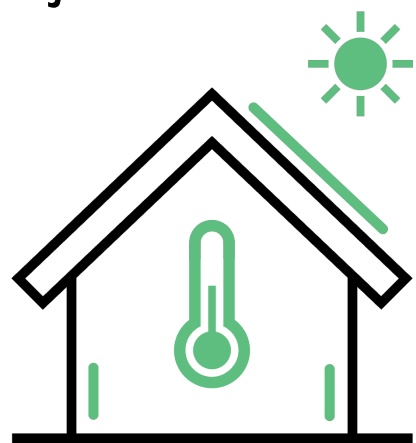
## **5. Kunnen we de kleine materialen afhalen bij de gemeente?**

Ja, vanaf 1 september\* komen de kleine materialen beschikbaar op het gemeentehuis.



# Duurzaam verwarmen (Nieuw-Dokkum)

- Nieuwe grens
- Verwarmen zonder aardgas
- Wat is mogelijk en wat niet?



# Niet mogelijk voor Nieuw-Dokkum

- **Groen gas**

- te weinig grondstoffen voor voldoende productie
- afstemming vraag en aanbod lastig
- hoge gastarieven voor bewoners
- opslag nodig, wat duur is

- **Groene Waterstof**

- veel te duur, dus tarieven voor bewoners ook
- kost meer dan 4 x zoveel energie
- ruimte nodig voor opwek stroom
- opslag nodig, wat duur is





# Wel mogelijk voor Nieuw-Dokkum

- **Buurtwarmtepomp**

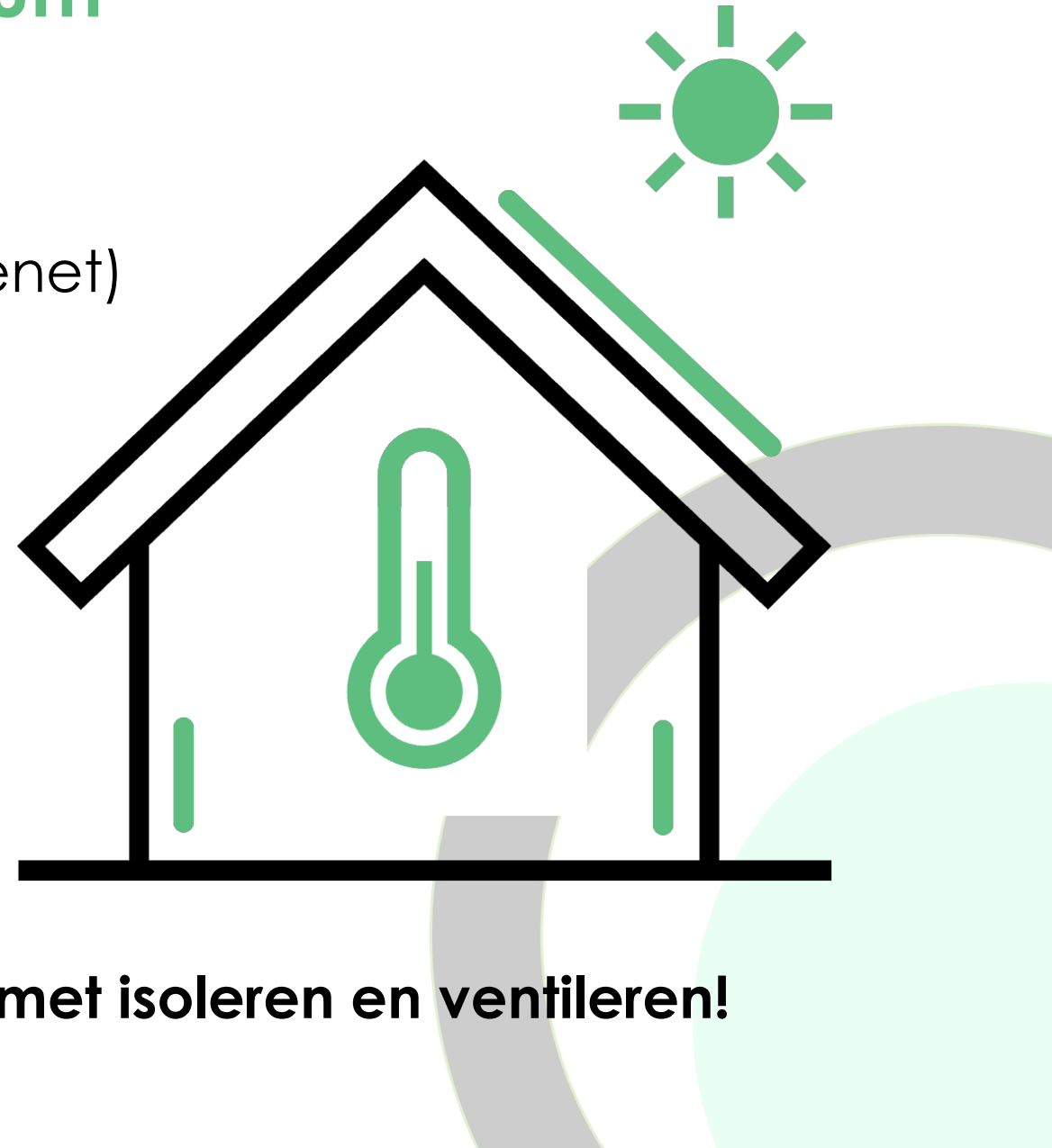
- Leidingen in de straat nodig (warmtenet)
- Voorkeursoptie in het plan

- **Luchtwarmtepomp**

- wel wat nadelen

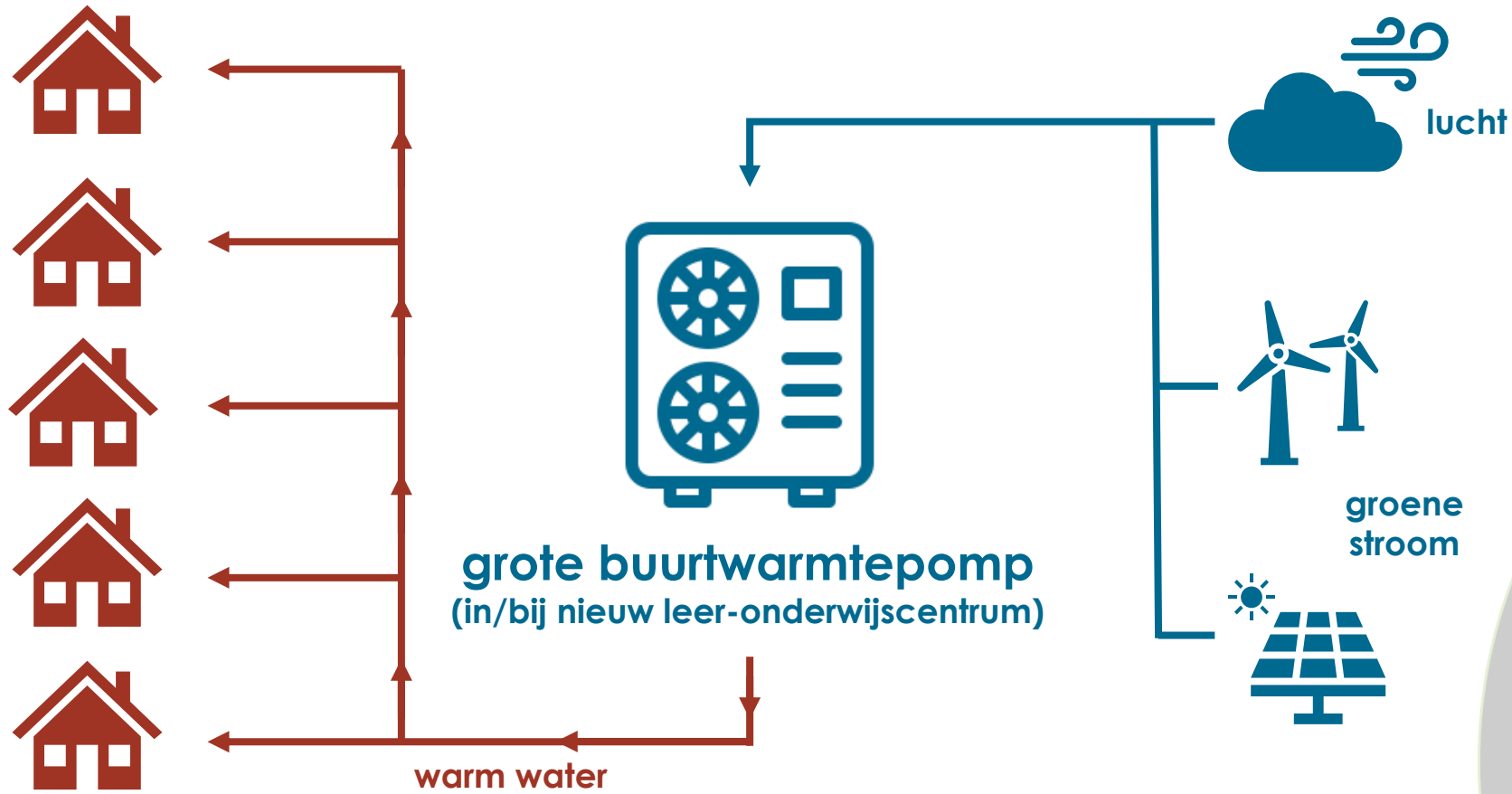
- **Paneelwarmtepomp (PVT)**

- Nieuwe mogelijkheid
- Voorstel De Sintrale



**NB. Alle mogelijkheden in combinatie met isoleren en ventileren!**

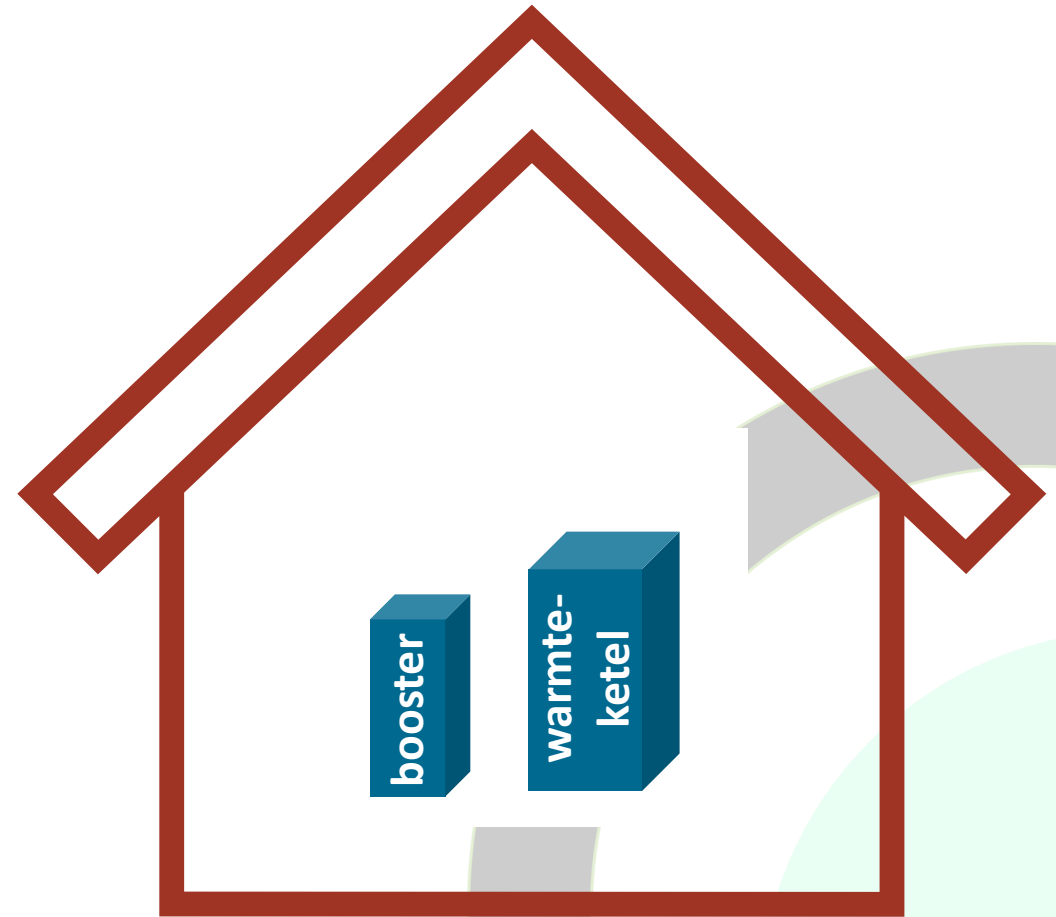
# Principe buurtwarmtepomp



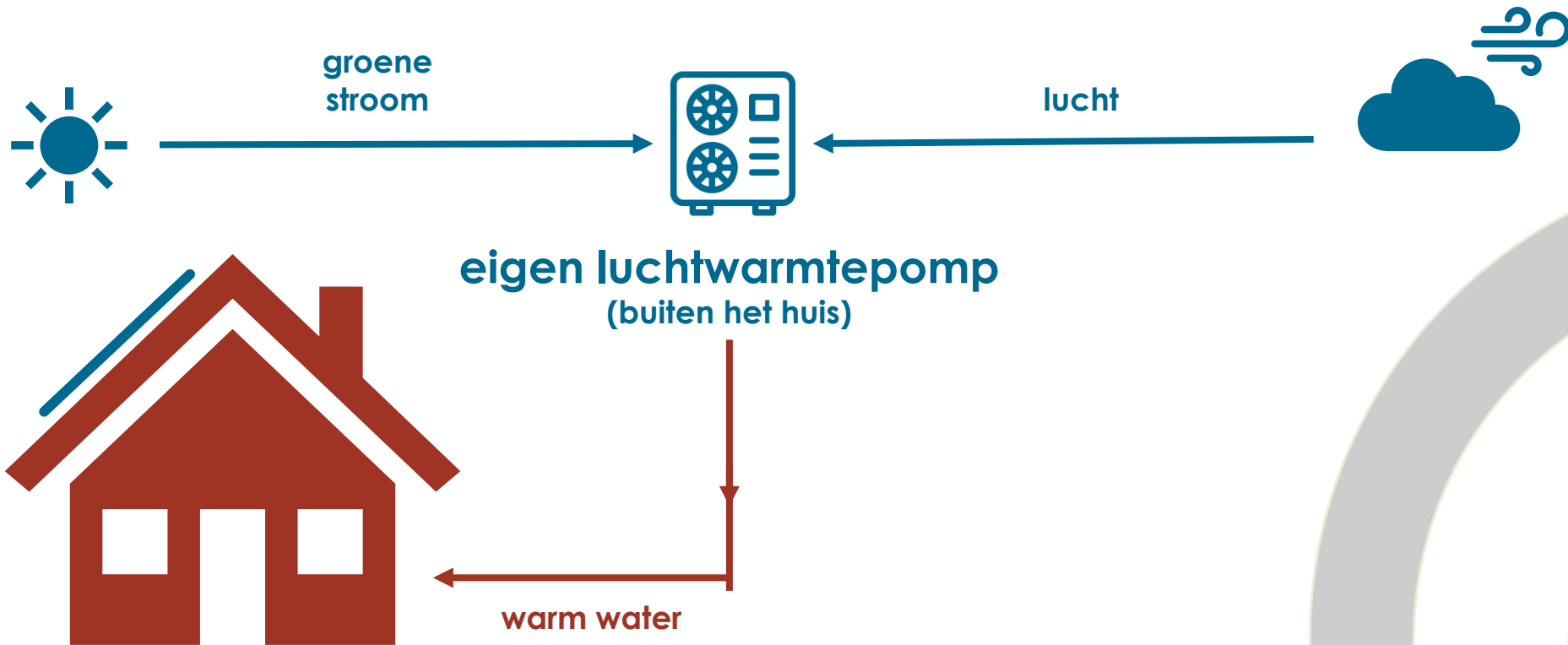
# Kenmerken buurtwarmtepomp

- Buizen door de straat (warmtenet)
- Warmteketel in huis
- Booster voor warm tapwater in huis
- Zelf de temperatuur regelen
- Eén publieke leverancier
- Tarieven 'niet meer dan anders'
- Voorschot per maand, afrekenen per jaar
- Investering € 3.000 tot € 10.000\*\*
- Subsidie € 3.000\*\*
- Terugverdientijd < 10 jaar

\*\* Alle bedragen zijn een voorlopige schatting



# Principe luchtwarmtepomp

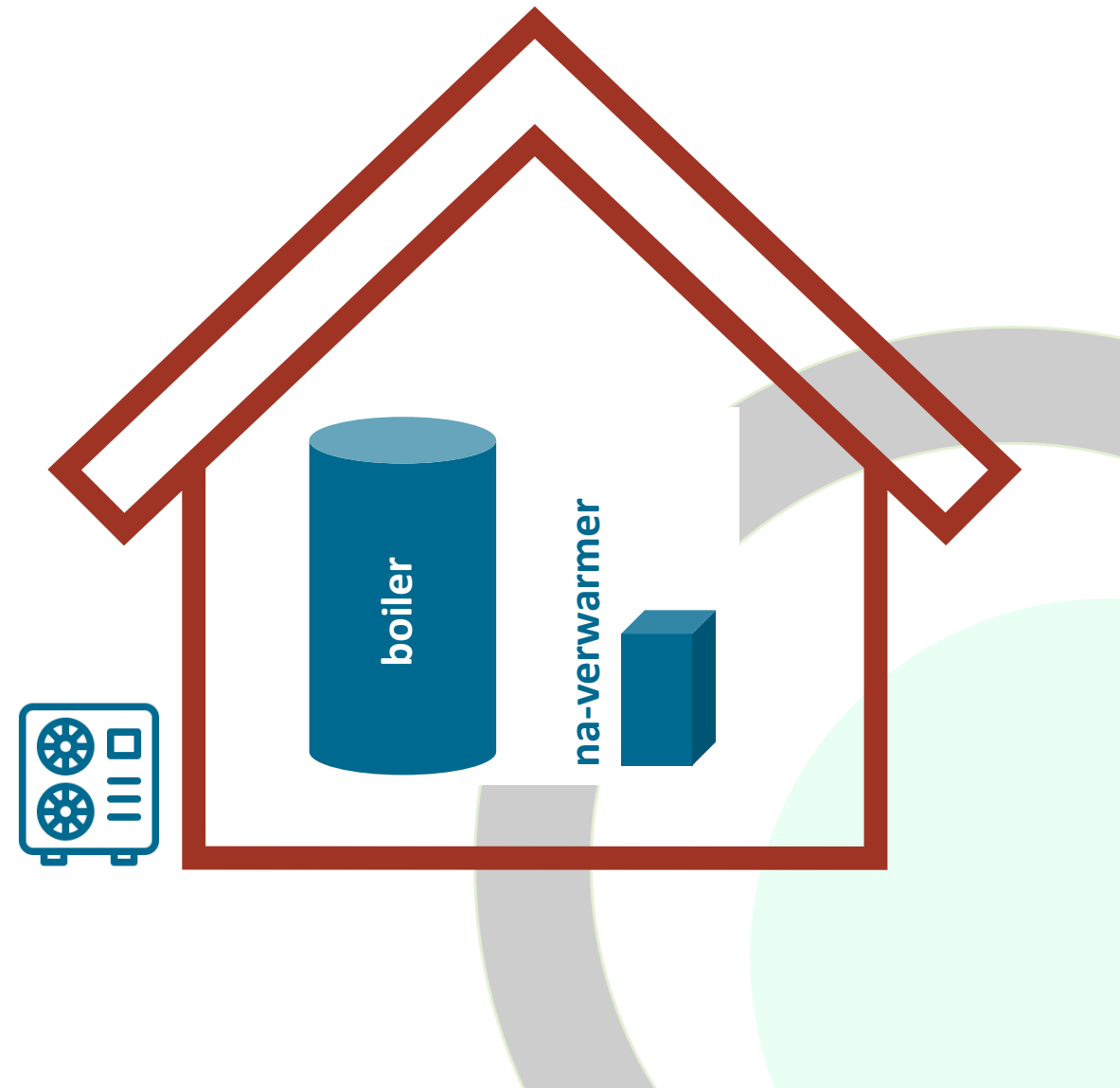


# Kenmerken luchtwarmtepomp

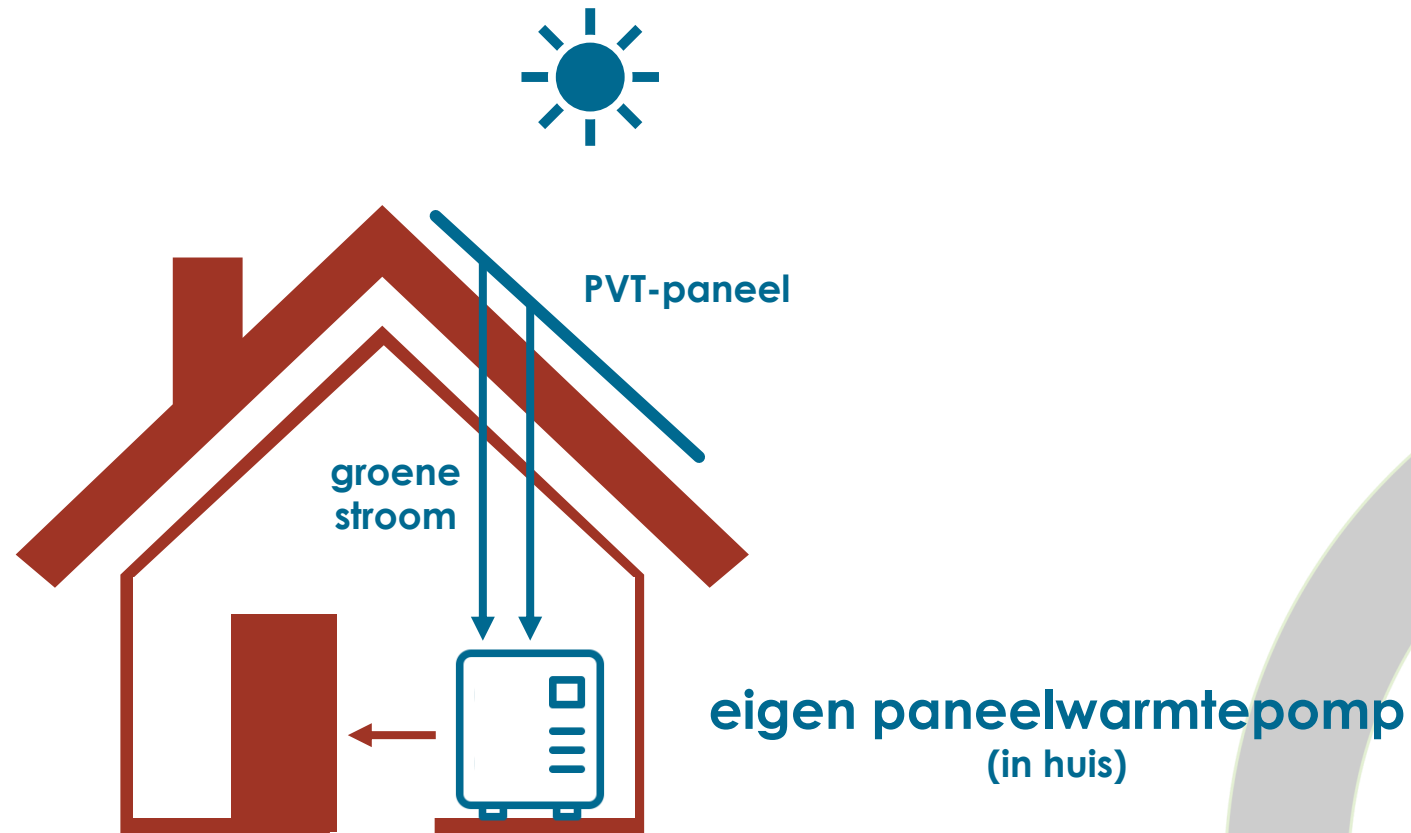
- Buitenunit (maakt geluid)
- Boiler en na-verwarmer in huis
- Zelf temperatuur regelen
- Energieleverancier blijft eigen keuze
- Zelf investeren in warmtepomp
- Investering € 15.000 tot € 25.000\*\*
- Subsidie € 12.000\*\*
- Terugverdientijd < 15 jaar

**eigen luchtwarmtepomp**  
(buiten/aan huis)

\*\* Alle bedragen zijn een voorlopige schatting



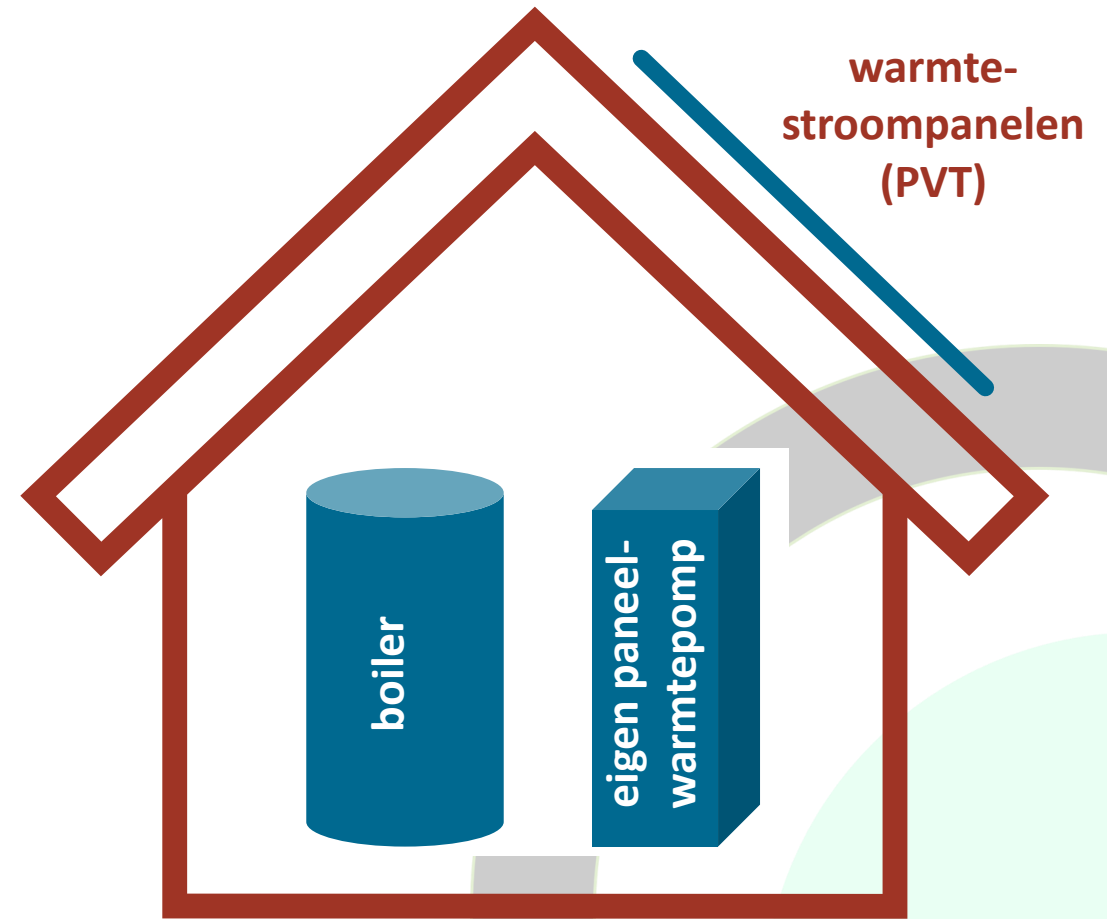
# Principe paneelwarmtepomp (PVT)



# Kenmerken paneelwarmtepomp (PVT)

- Warmtepomp binnen (maakt geluid)
- Boiler in huis
- Zelf temperatuur regelen
- Energieleverancier blijft eigen keuze
- Zelf investeren
- Investering € 25.000 tot € 35.000\*\*
- Subsidie € 12.000\*\*
- Terugverdientijd < 20 jaar
- Tegelijk ook groene stroom

\*\* Alle bedragen zijn een voorlopige schatting



# Duurzaam verwarmen - Vragen en antwoorden (1)

## **1. Kunnen we geen aparte bewonersbijeenkomst organiseren om de drie systemen iets uitgebreider aan de bewoners te presenteren?**

Ja, dat is zeker mogelijk. We willen inderdaad nog een keer dieper ingaan op deze verschillende mogelijkheden. Hierover hoort u na de zomer meer van ons.

## **2. Kunnen we een keer een warmtenet of een woning met PVT-panelen bezoeken?**

Dat is een goed idee, we gaan kijken of en wanneer we dit kunnen organiseren.

## **3. Wat gaat het allemaal kosten? Dit is voor mij nu niet inzichtelijk.**

Dat is begrijpelijk, hierover is alleen in deze fase nog niet veel te zeggen. De landelijke afspraak bij een warmtenet is dat u niet duurder uit mag zijn dan bij gas. Voor andere technieken zullen we dit per situatie voor u moeten berekenen. Het gratis wat-is-wijs-advies is hierin een belangrijke stap. Vervolgens kunnen we kijken wat de verschillende technieken voor uw maandelijkse kosten zullen betekenen.



# Duurzaam verwarmen - Vragen en antwoorden (2)

## **4. Ik heb een monumentaal pand, hoe moet ik dat doen met PVT-panelen? En met isoleren?**

Hier hebben we op dit moment helaas nog geen antwoord op, hier is de gemeente op dit moment nog mee bezig. Daarom beginnen voor duurzaam verwarmen met de buurt Nieuw-Dokkum.

## **5. Ik mis de kosten voor de aanleg van het warmtenet en het terugleggen van de straat, wie gaat dat betalen?**

Die kosten liggen bij de eigenaar van het warmtenet en niet bij de bewoner. Kosten als het terugleggen van de straat worden hierin meegerekend. Dit is gelijk een mooie koppelkans, hierbij zouden we kunnen onderzoeken of de straat wel op dezelfde manier moet worden teruggelegd. Misschien kunnen we ook iets aan bijvoorbeeld wateroverlast doen.

## **6. Hoe kiezen jullie uiteindelijk welke techniek de beste keuze is?**

Dat zijn we op dit moment aan het onderzoeken. We willen bewoners hierbij betrekken om samen tot een keuze te komen.

## **7. Zijn we vanuit de subsidie verplicht om een warmtenet te nemen, hebben we anders geen subsidie?**

De subsidie van de rijksoverheid is voor een warmtenet gegeven. Maar daar kunnen we waarschijnlijk van afwijken als we samen bedenken dat een andere optie beter is.

# Duurzaam verwarmen - Vragen en antwoorden (3)

## **8. Hoe zit het met de afschrijving, hoe lang is zo'n warmtepomp goed?**

De gemiddelde levensduur van een warmtepomp is 15 jaar, net als een cv-ketel.

## **9. Wie is er verantwoordelijk voor de aanschaf van een nieuwe buurtwarmtepomp in het Warmtenet?**

Die verantwoordelijkheid ligt bij de eigenaar van het warmtenet.

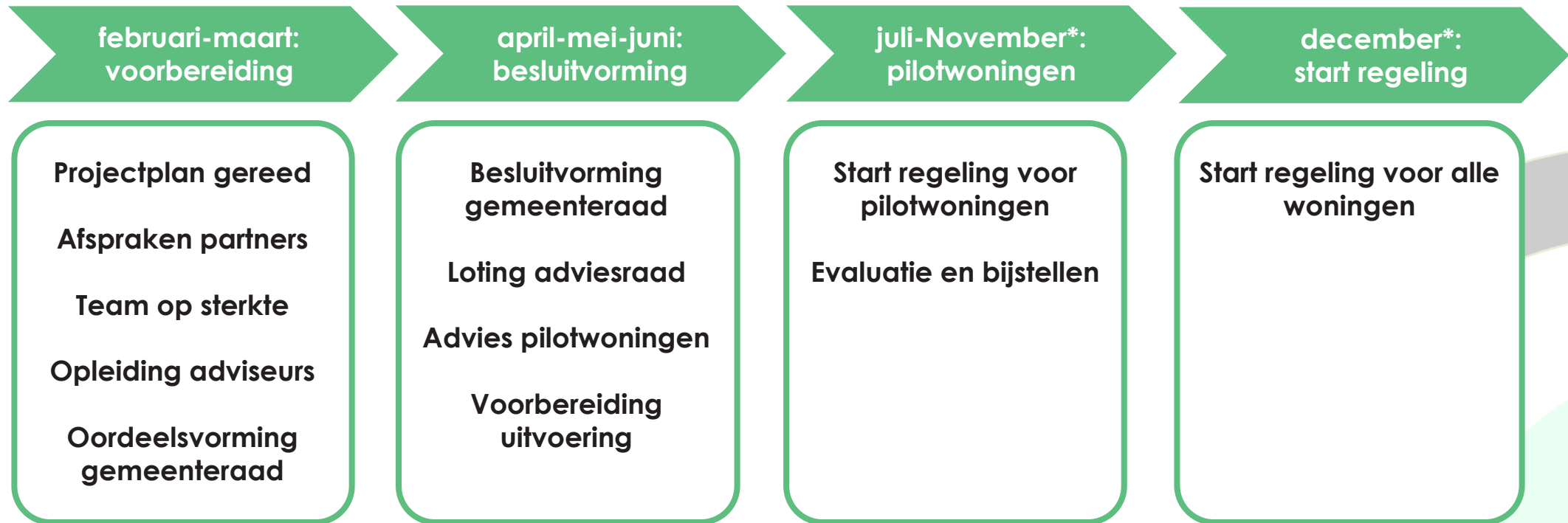
## **10. Zit er ook belasting op de warmte uit een warmtenet?**

De maximale tarieven voor warmte worden jaarlijks vastgelegd door de ACM en zijn inclusief belastingen.

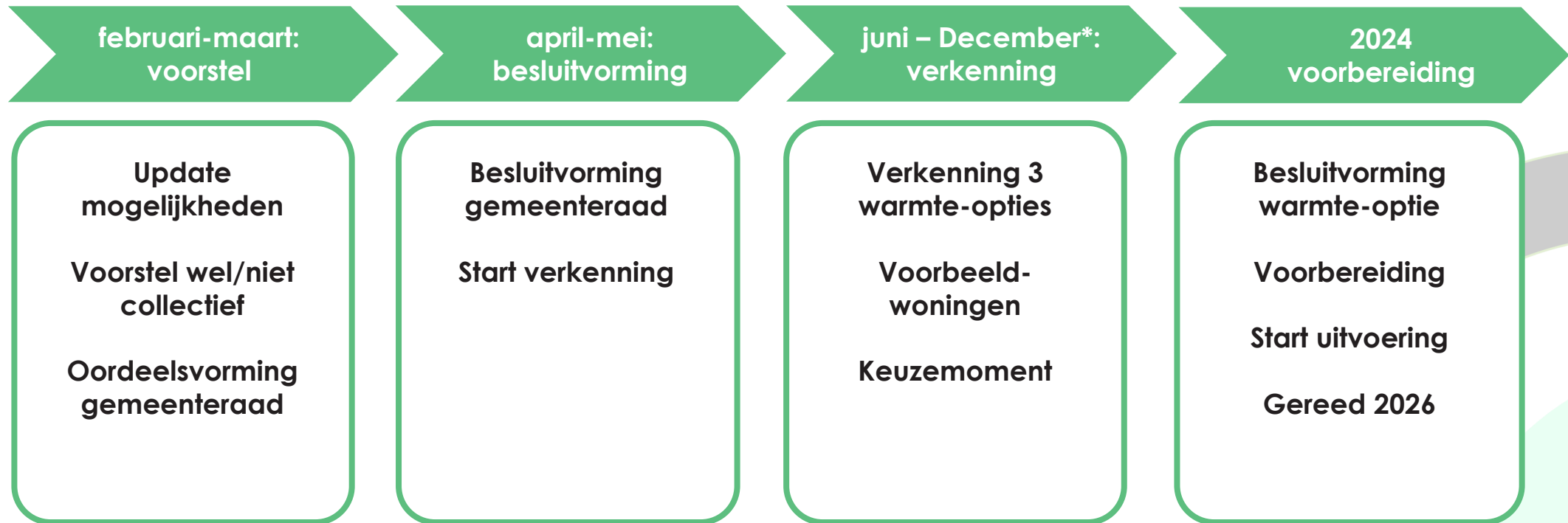
## **11. Zijn er mogelijkheden om goedkoop geld te lenen?**

Ja, er zijn meerdere mogelijkheden. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van een lening van het Nationaal Warmtefonds. De verschillende mogelijkheden voor financiering gaan we nog voor u inzichtelijk maken. Hierover krijgt u later meer informatie.

# Planning Elektrisch Koken & Natuurvriendelijk isoleren



# Planning verkenning warmteopties Nieuw-Dokkum



# Ideeën en vragen?

Mail: [info@aardgasvrij-eiland.nl](mailto:info@aardgasvrij-eiland.nl)



Aardgasvrij Eiland

Natuurlijk warm





Tot ziens!



Aardgasvrij Eiland  
Natuurlijk warm